

ופרכינן: ואימא יום שמיני עצרת —
דפרישת שבועה ליום אחד הוא! ?

ומשנינן: דנין ים הכיפורים, שהוא דבר
שאין קדושה לפניו, מהמילואים שהם דבר
שאין קדושה לפניו.

ואין דנין שמיני עצרת שהוא דבר שיש
קדושה של המועד לפניו, מהמילואים שהם
דבר שאין קדושה לפניו.

ופרכינן: וכי לאו קל וחומר הוא! ?

השתא, דבר שאין קדושה לפניו - בעי
פרישה.

דבר שיש קדושה לפניו - לא כל שכן שצריך
פרישה לפניו! ?

אמר רב משרשיא: לא אפשר לדורשו בקל
וחומר, כי יש לנו גזירת הכתוב:

"כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר
עליכם" כתיב. לא הצריך הכתוב פרישה
אלא ליום שהוא כזה דוגמתו, ולא ביום
שקדושתו חמורה ממנו, אך אינו דוגמתו.

רב אשי אמר: כך יש לתרץ מדוע לא נלמד
על שמיני עצרת שיהיה צריך פרישה לפניו:

מי איכא מידי האם יש דבר שכזה, דעיקר
רגל שבעת ימי חג הסוכות לא בעי פרישה
לפניהם, ואילו שמיני עצרת, שהוא טפל
דידיה, כיומו השמיני של חג הסוכות —
בעי פרישה! ?

ואפילו למאן דאמר "שמיני עצרת — רגל
בפני עצמו הוא", ואינו טפל לחג הסוכות,

גם אין ללמוד על פרישה לפניו, לפי שאינו
נקרא רגל בפני עצמו לגמרי.

אלא, הני מילי שנקרא חג בפני עצמו, לענין
פז"ר קש"ב, שהם ראשי תיבות של ששה ג-א
ענינים שבהם חלוק שמיני עצרת מחג
הסוכות:

פ — פייס בפני עצמו, שמגרילים איזה
כהנים יעבדו ביום זה, שאין הוא שייך
למשמרת העובדת בחג הסוכות.

ז — ברכת הזמן "שהחיינו" בפני עצמו.

ר — רגל בפני עצמו לענין שאין שם חג
הסוכות חל עליו, ומזכירים אותו בפני עצמו
בתפילה ובברכת המזון.⁽⁷⁾

ק — קרבן בפני עצמו.

ש — שיר של הלויים בפני עצמו.

ב — ברכה מיוחדת למלך, שהיו נוהגים
לברכה רק בשמיני עצרת.

אבל לענין תשלומין של קרבן חגיגה,
שחייבים להביאו ברגל, חג שמיני עצרת —
יום תשלומין דיום טוב ראשון של חג
הסוכות ראשון הוא.

דהא תנן: מי שלא חג, שלא הביא את קרבן
חגיגתו ביום טוב הראשון של חג הסוכות
— חונג וחולך כל שבעת ימי הרגל כולו.
וגם יכול להשלים את חובתו ביום טוב
האחרון של חג.

ומוכח שיום שמיני עצרת טפל הוא לחג
הסוכות, ולכן לא יתכן שדוקא הוא, שהוא

7. והתוס' ביארו בשם רש"י [במסכת סוכה דף מז] שאין יושבים בו בסוכה.

טפל לסוכות, יצטרך פרישה לפניו כשהחג עצמו אינו טעון פרישה.

ופרכינן: **ואימא** חג השבועות הנקרא "עצרת", **דפרישת שבעה ליום אחד הוא**, יהיה בכלל "לכפר" האמור בפרשת ימי המילואים!?

אמר רבי אבא: דנין יום הכיפורים, שקרבנות המוסף שלו הם **פר אחד ואיל אחד** — מימי המילואים שהיה קרבנם **פר אחד ואיל אחד**.

לאפוקי להוציא את חג השבועות הקרוי "עצרת" דקרבנותיו שני אילים נינהו.

ופרכינן: **הניחא לתרץ שיש ללמוד את יום הכיפורים מהמילואים ולא את חג השבועות מפני שיום הכיפורים שוה בקרבנותיו לימי המילואים בהקרבת איל אחד, למאן דאמר יום הכיפורים — איל אחד בלבד הוא מביא**.

אלא, למאן דאמר שקרבנות יום הכיפורים, שני אילים נינהו — מאי איכא למימר?

קרבנות יום הכיפורים נכתבו בתורה בפרשת אמור שבספר ויקרא, ובפרשת פנחס שבספר במדבר.

בפרשת אמור נכתבו הקרבנות המיוחדים של סדר עבודת יום הכיפורים, ומוזכר בהם איל אחד, שנלקח מאת בני ישראל [יחד עם שני השעירים המיוחדים לעבודת היום].

וגם בפרשת פנחס מוזכר איל אחד, כקרבן מוסף.

ונחלקו תנאים: האם האיל הנלקח מבני ישראל יחד עם שני השעירים שבפרשת

אמור הוא אותו איל המוסף שבפרשת פנחס, או ששני קרבנות חלוקים הם.

[איל נוסף היה ביום הכיפורים, שהוא אילו של הכהן הגדול, ובו תעסוק הגמרא לאחר מכן].

שני האילים של חג השבועות באים לחובת היום עם שתי הלחם, ואינם חלק מקרבנות המוסף [שבהם היה איל אחר].

האיל שהובא בימי המילואים גם הוא נחשב ל"חובת היום" ואינו קרבן מוסף.

דתניא: רבי אומר: איל אחד בלבד נאמר. הוא האיל האמור כאן בפרשת אמור, הוא אותו האיל האמור בחומש הפקודים [ספר במדבר, בפרשת פנחס].

רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: שני אילים הם. אחד האמור כאן בפרשת אמור, ואחד האמור בחומש הפקודים.

ואם כן, לרבי אלעזר ברבי שמעון, האומר שביום הכיפורים מביאים שני אילים, ונמצא שאין קרבנותיו שוים לקרבנות ימי המילואים, תיקשי: מדוע לא נלמד שצריך פרישה לפני חג השבועות, ובמה עדיף יום הכיפורים עליו!?

ומשנינן: **אפילו תימא כרבי אלעזר ברבי שמעון, נמי יש לחלק ולומר:**

התם - ביום הכיפורים, חד איל לחובת היום המיוחדת הוא בא, וחד איל בא למוספין הרגילים, כמו כל מוספי המועדים, ולכן הוא דומה בקרבנו לימי המילואים, שגם בהם הובא איל אחד בלבד לחובת היום.

המילואים, היות שבשניהם הקרבנות הם מהממון של הציבור, ולא ללמוד על יום הכיפורים שבו מביא הכהן את הפר והאיל מממונו הפרטי?!?

דתניא: כל מקום שנאמר בתורה:

”קח לך” — הוא משלך.

וכן ”עשה לך” — הוא משלך.

אך כל מקום שנאמר בו ”ויקחו אליך” — הוא משל צבור, דברי רבי יאשיהו.

רבי יונתן אומר: בין ”קח לך” בין ”ויקחו אליך” — משל צבור.

ומה תלמוד לומר במעשה הקטורת, שאמר הקב”ה למשה ”קח לך סמים”, שמשמעו משלך?

שאמר הקב”ה למשה, כביכול [אם היה זה יכול], משלך אני רוצה שתבוא הקטורת יותר משלהם. (8)

אבא חנן אמר משום רבי אלעזר: כתוב אחד אומר [דברים י א] ”ועשית לך ארון עץ”, שמשמע שתעשה אותו משלך.

ואילו כתוב אחד אומר [שמות כה י] ”ועשו ארון עצי שטים”, ומשמע משל ציבור.

הא כיצד!?

כאן — בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, נקראת העשיה על שם הציבור.

לאפוקי עצרת, דתרווייהו, שני האילים שהובאו בו — חובת היום נינהו.

ועדיין יש לפרוך: ואימא יש לפרוש לפני ראש השנה, דפרישת שבועה ליום אחד הוא!?

אמר רבי אבהו: יש להעדיף את הלימוד לפרישה לפני יום הכיפורים על פרישה לפני ראש השנה, כי דנין יום הכיפורים שבהם הקרבנות הם פר ואיל שלו, של הכהן, שמביאם מכספו, מהמילואים, שבהם הקרבנות הם פר ואיל שלו, מכספו של הכהן.

לאפוקי עצרת וראש השנה דקרבנותיהם — מכספי הציבור נינהו.

ומקשה הגמרא: הניחא למאן דאמר שהכתוב האמור בפרשת המילואים [ויקרא ט ב] ”ויאמר אל אהרן: קח לך איל לעולה” — משמעו שצוה משה את אהרן: קח לך את האיל ”משלך”, מכספך.

ג-ב וכמו שהכתוב [במדבר י א] ”עשה לך שתי חצוצרות כסף”, משמעו: עשה לך משלך, שהיה משה רבינו לעשות אותן מכספו.

ולפי מאן דאמר זה שפיר לומדים דוקא את יום הכיפורים מימי המילואים, כי רק בשניהם נלקחים הקרבנות מממונם הפרטי של הכהנים.

אלא למאן דאמר שגם הפר והאיל בימי המילואים משל צבור — מאי איכא למומר? והרי לפיו יש ללמוד ראש השנה מימי

8. רש”י בביאורו הראשון. ובביאורו השני כתב שביאור ”כביכול” הוא: כאילו אין יכולים לומר כן